

ΕΓΩΙΣΜΟΣ – ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ

Η πρώτη Κυριακή του Τριωδίου (η προηγούμενη δηλαδή Κυριακή) συνδέεται στην Εκκλησία με την παραβολή του Τελώνη και του Φαρισαίου. Τι παρουσιάζει η παραβολή; Δύο ανθρώπους με πίστη στο Θεό, αλλά με αντίθετους χαρακτήρες. Ο πρώτος είχε ταπείνωση, ενώ ο δεύτερος είχε αλαζονεία και εγωισμό. Σήμερα, λοιπόν, μας δίνεται αφορμή να μιλήσουμε για τον εγωισμό.

***

Τι είναι εγωισμός: Θεωρούμε τον εαυτό μας επίκεντρο του κόσμου και θέλουμε να γίνονται όλα όπως επιθυμούμε, αδιαφορούμε για το συνάνθρωπο και επιδιώκουμε το ατομικό συμφέρον.

Η σύγχρονη εποχή παρουσιάζει έντονο εγωκεντρισμό. Βλέπουμε ότι οι περισσότεροι επιδιώκουν το ατομικό όφελος αδιαφορώντας για τις συνέπειες του κοινού καλού: η επιδίωξη του ατομικού κέρδους, η χρήση αθέμιτων μέσων για την επαγγελματική εξέλιξη έναντι συναδέλφων με αντίστοιχα ή περισσότερα προσόντα, η αδιαφορία για το συνάνθρωπο που υποφέρει μέχρι και η οικολογική καταστροφή που οφείλεται στην αλόγιστη χρήση του περιβάλλοντος, αδιαφορώντας για τους υπόλοιπους ανθρώπους ή τις μελλοντικές γενιές, αποτελούν σαφή δείγματα εγωισμού του σύγχρονου ανθρώπου.

Επίσης οι **σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων** συχνά διαπνέονται από έντονο εγωισμό: οι άνθρωποι επιθυμούν να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις γνωριμίες, φίλιες, σχέσεις τους, χωρίς να δίνουν αγάπη. Προσπαθούν να αποκομίσουν όφελος, να ικανοποιήσουν τις φιλοδοξίες ή τα πάθη τους, αδιαφορώντας για τις πιθανές επιπτώσεις στον άλλο.

Ακόμα και η στροφή πολλών δυτικών, ή και ορισμένων Ελλήνων, από το χριστιανισμό στις ανατολικές θρησκείες αποτελεί ένδειξη κρυμμένου εγωισμού: ενώ ο χριστιανισμός διδάσκει ότι ο άνθρωπος μπορεί να συναντήσει το Θεό μέσα από το συνάνθρωπο, οι ανατολικές θρησκείες διδάσκουν την ένωση του ανθρώπου με το θείο μέσα από την εσωτερική αναζήτηση, την αγάπη του εαυτού του και το συμβιβασμό με τα πάθη και τις αδυναμίες του.

Μπορούμε να πούμε ότι εγωισμός έχει καλά στοιχεία; Δέν είναι καλό να έχουμε κάποια αυτοπεποίθηση; Είναι η αυτοπεποίθηση μια καλή απόρροια του εγωισμού;

Τι είναι αυτοπεποίθηση και ποια η σχέση της με τον εγωισμό (εμπιστοσύνη στον εαυτό μου): είναι συνήθως αποτέλεσμα του εγωισμού;

Ο άνθρωπος πρέπει να έχει αυτοπεποίθηση;

Με την αυτοπεποίθηση ο άνθρωπος μπορεί ευκολότερα να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που εμφανίζονται. Θέτει υψηλούς στόχους στη ζωή του. Ένας μαθητής με αυτοπεποίθηση για παράδειγμα προσπαθεί να επιτύχει στις πανελλήνιες στη σχολή που τον ενδιαφέρει, ανεξάρτητα από τις βαθμολογικές απαιτήσεις.

Ακόμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι η αυτοπεποίθηση είναι σημαντική για να μπορεί ένας νέος να μένει σταθερός στην πίστη του και να μην παρασύρεται από τους αδιάφορους για τη χριστιανική ζωή ή να μην επηρεάζεται από την κοροϊδία των συμμαθητών του;

Ίσως όμως να μην είναι ακριβώς έτσι.

Η αυτοπεποίθηση είναι καλή για τον άνθρωπο αρκεί να πηγάζει από την εμπιστοσύνη στο Θεό και όχι από τον εγωισμό και την εμπιστοσύνη στον εαυτό μας.

Η αυτοπεποίθηση που πηγάζει από το Θεό μας δίνει τη σιγουριά για την πορεία στη ζωή γιατί γνωρίζουμε ότι η αγάπη του Θεού μας προστατεύει, ενώ οι όποιες δυσκολίες – δοκιμασίες της ζωής, μας βοηθούν να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι – κατ' αντιστοιχία με το κύμα που χτυπάει με δύναμη τα βράχια στην ακροθαλασσιά, τα οποία λειαινεί με το πέρασμα των χρόνων.

Με την αυτοπεποίθηση που πηγάζει από το Θεό μένουμε ακλόνητοι στο δρόμο που χαράζει η Εκκλησία, χωρίς να επηρεαζόμαστε από τον κόσμο. Αντιμετωπίζουμε τις δυσκολίες που εμφανίζονται και λυγίζουν τον άνθρωπο (αρρώστιες, θάνατος, συκοφαντία, φτώχεια). Αντίθετα, ο εγωιστής απελπίζεται γιατί δεν έχει πουθενά αλλού ελπίδα εκτός από τον εαυτό του.

Ο Απόστολος Παύλος γράφει στην επιστολή του προς Κορινθίους (Κορ. Α', α 18-31) ότι ο σταυρός (του Χριστού) αποτελεί ανοησία για αυτούς που θα χαθούν, αποτελεί όμως πηγή δύναμης για όσους επιδιώκουν τη σωτηρία. Και συνεχίζει ότι ο Θεός επέλεξε ανθρώπους με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο για να ντροπιάσει τους άπιστους μορφωμένους και τους αδύναμους για να ντροπιάσει τους δυνατούς. Θυμόμαστε πολύ χαρακτηριστικά το παράδειγμά του μικρόσωμου Δαβίδ που νίκησε τον γιγαντόσωμο και πολύ δυνατό Γολιάθ. Επίσης δεν πρέπει να ξεχνάμε τους νικηφόρους αγώνες του χριστιανικού έθνους μας έναντι μεγάλων δυνάμεων, όπως η οθωμανική αυτοκρατορία ή ο πανίσχυρος ιταλικός στρατός το 1940. Και καταλήγει στο τμήμα αυτό της επιστολής του: «ο καυχώμενος εν Κυρίω καυχάσθω», δηλαδή το καύχημά μας και η πηγή της αυτοπεποίθησής μας πρέπει να είναι ο Χριστός.

Για το θέμα της σωτηρίας του ανθρώπου, ο Απόστολος Παύλος γράφει στην επιστολή του προς τους Γαλάτες (Γαλ. Β' 16-20) ότι ο άνθρωπος δεν δικαιώνεται από τα έργα του έναντι του νόμου αλλά θα δικαιωθεί από την πίστη στο Χριστό. Δηλαδή, ο άνθρωπος δεν μπορεί να σωθεί επιτελώντας μόνο καλές πράξεις και εφαρμόζοντας το μωσαϊκό νόμο. Γι' αυτό το λόγο και ο Φαρισαίος που καυχιόταν για τις καλές του πράξεις και είχε αυτοπεποίθηση προερχόμενη από εγωισμό, δεν δικαιώθηκε από το Θεό. Και αναφέρει στη συνέχεια ο Απόστολος Παύλος ότι συσταυρώθηκε με το

Χριστό και δεν ζει πλέον ο ίδιος αλλά μέσα του ζει ο Χριστός. Με τα λόγια αυτά τονίζει ότι δεν υπάρχει πλέον το θέλημα του εαυτού του αλλά ζει και ενεργεί σύμφωνα με όσα ζητάει ο Χριστός

***

Η Εκκλησία λοιπόν, προβάλλει την ταπείνωση ως την αρετή που αντισταθμίζει τον εγωισμό, ενώ προτρέπει τον άνθρωπο να έχει αυτοπεποίθηση, η οποία όμως να προέρχεται από την αγάπη και την εμπιστοσύνη στο Θεό, ως μόνη πηγή δύναμης και σωτηρίας.